

Kalp Atış Hızındaki Değişimler Depresyon Riskini İşaret Ediyor

Tuncay Baydemir

Araştırmacılar 24 saat boyunca kalp atış hızındaki değişimleri ölçerek kişinin depresyon semptomları gösterip göstermediğini %90 doğruluk payı ile öngörebiliyor.

Avrupa Nöropsikofarmakoloji Koleji (ECNP) sanal kongresinde çalışmalarına ilgili bulguları sunan Goethe Üniversitesinden Dr. Carmen Schiweck, gerçekleştirdikleri pilot çalışmalarda doğruluk oranının potansiyel depresyon yaşama riski için erken bir uyarı sistemi olacağını ve tedavilerin başarı riskinin buna bağlı olarak artacağını belirtiyor.

Bilim insanları kalp atış hızının depresyonla ilişkili olduğunu hâlihazırda biliyorlardı. Geçmişte yapılan çalışmalar depresif hastaların sürekli olarak daha yüksek kalp

atış hızlarına ve daha düşük kalp atış hızı değişkenliğine sahip olduğunu göstermişti ancak aradaki ilişki şimdiye kadar net biçimde ortaya konulamamıştı.

Araştırmacılar yeni çalışmalarını bu ilişkiyi ilk kez bu kadar net biçimde ortaya koydu. Çalışmadaki katılımcıların günler boyunca kalp atış hızı sürekli kaydedildi ve antidepresan olarak depresyonu hemen hemen tümüyle ortadan kaldıran ketamin kullanıldı. Geleneksel antidepresanların etki göstermesi haftalar sürebiliyorken, ketamin, hızlı etki etmesi ve dakikalar içerisinde sonuç vermesi nedeniyle çalışmalarda tercih edildi. Dr. Carmen Schiweck, Belçika KU Leuven Zihin-Beden Araştırma Grubu baş araştırmacısı Dr. Stephan Claes ile birlikte

normal tedavilere yanıt vermeyen, ileri derecede ve tekrarlayan depresif bozukluğa sahip 16 hasta ve 16 normal kişi üzerinde çalışmalar gerçekleştirdi. Tüm örneklemelerin kalp atış hızları 4 gün ve 3 gece boyunca izlenerek gönüllü olan hastalara ketamin ya da plasebo (vücuda çeşitli yollarla verilebilen ve farmakolojik olarak tedaviye etkisi olmayan tasarlanmış madde) tedavisi uygulandı.

Yapılan tüm ölçümler giyilebilir mini-EKG cihazı kullanılarak gerçekleştirildi ve veriler yapay zekâ programına gönderildi. Bu program kişilerin depresif veya sağlıklı olduğunu neredeyse tamamen doğru olarak gösterebildi. Ölçümlerde depresyonu olanların daha yüksek kalp atış hızına ve daha düşük kalp atış hızına sahip olduğu gözlemlendi,

bu hastaların kalp atış hızları normale göre 10-15 atış daha fazlaydı. Tedavi uygulandıktan sonra yapılan ölçümlerde ise bu değerlerin kontrol örneklemelerine yakın seviyelerde seyrettiği tespit edildi.

Normalde gündüzleri nabız daha yüksek seyrederken geceleri daha düşüktür. Ancak bu durum depresif kişilerde tam olarak geçerli olmuyor. Dr. Schiweck bunun depresyon geçirecek veya depresyonu yeniden nüksedecek hastaları belirlemede kullanılabilecek bir yol olduğunu söylüyor.

Bulgulardan bir diğeri de istirahat durumunda yüksek kalp atış hızına sahip olanların ketamin tedavisine daha iyi yanıt vermesiydi. Çalışmaların bir sonraki adımı ise depresif hastaları ve tedavi görenleri yakından takip ederek görülen değişiklikleri bir erken uyarı sistemi hâline getirmek olarak görünüyor. Ayrıca, elde edilen olumlu bulgular ışığında tedavinin çok çeşitli hastalara uygulanabilirliği üzerine de araştırmalar yapılması hedefleniyor. ■

